

Til Energikommisjonen
Oversendt elektronisk

Oslo, 25.05.22

Skriftlige innspill til energikommisjonens arbeid

Norwea organiserer land- og havvindaktørene på det norske markedet og takker for anledningen til å overbringe våre innspill.

Vi ønsker kommisjonen lykke til i et viktig arbeid som kan bidra til et mer omforent syn på kraftbehovet, samt en helhetlig energipolitikk for sikker tilgang på fornybar energi til konkurransedyktige priser.

1. Hvordan Norge påvirkes av energimarkeder i rask endring: Våre nabolands allerede høye fornybare ambisjoner forsterkes av tiltak for energisikkerhet som følge av den tragiske Ukrainasituasjonen.

- Energisolidaritet og hvordan Norge kan delta i europeisk energisamarbeid bør være sentrale utgangspunkt for kommisjonens vurderinger av markedsutviklingen.

Energipriskrisen, hovedsakelig drevet frem av usikre gassleveranser, har gjort det helt nødvendig å kompensere husholdninger og næringsliv. Langsiktig bør kommisjonen ta med seg at marked og samarbeid har bidratt til en kostnadseffektiv utvikling av kraftsystemet over mange år.

- Det viktigste for å sikre konkurransedyktige energipriser er en markedsbasert tilnærming, fortgang i energiomleggingen samt redusert avhengighet av importert fossil energi.

2. Perspektiver for utviklingen i kraftforbruket: En helhetlig og omforent energipolitikk fordrer økt enighet om fremtidig kraftbehov, og vi håper kommisjonen kan bidra til dette. Arbeidet kan i stor grad ta utgangspunkt i eksisterende kunnskap fra fagmiljøer som NVE/Statnett og veikart fra industrien som Prosess21.

Kraftbehovet vil følge av ambisjonsnivået i klima- og næringspolitikken, og seriøse fagmiljøer peker på en vesentlig økning i behovet om politiske mål skal nås. Utvikling av marked og infrastruktur for fornybare gasser må skje parallelt med dette og vil også kreve økt produksjon.

- Kommisjonen bør legge Hurdalsplattformens mål om 55% kutt i hele økonomien til grunn, i tillegg til å ta høyde for økt kraftbehov som følge av regjeringens eksportmålsetninger.
- Kommisjonen bør foreslå et konkret mål for hvilket kraftoverskudd Norge over tid trenger for å sikre konkurransedyktige energipriser til husholdninger og næringsliv.

Regjeringens mål om 30 GW havvind i 2040 var ikke definert da kommisjonen ble satt ned, men vil påvirke kraftsystemet vesentlig og må ses i sammenheng med tilknytning til et Nordsjønett.

- Kommisjonen bør se nasjonalt kraftbehov i sammenheng med mulighetene som ligger i regjeringens havvindsatsning og tilkobling til et nordsjønett.

3. Potensialet for samfunnsøkonomisk lønnsom kraftproduksjon: Kommisjonen bør i tillegg til potensialet for energieffektivisering vurdere *omfang* av bidrag fra teknologier som vann, sol og vindkraft samt *når* denne realistisk kan økes gitt lange tillatelses- og ledetider for ny kraftproduksjon.

Alle seriøse analysemiljøer peker på et behov for landvind selv når man tar høyde for energieffektivisering, sol og vannkraft. Storskala havvind kan i første rekke bidra etter 2030.

- NVE og miljømyndighetene har alvorlige begrensninger i saksbehandlingskapasitet og kommisjonen bør omtale hvordan de kan rustes opp for å sikre tillatelser til samfunns- og miljømessig gode prosjekter til rett tid og på rett sted.
- Det er viktig at konsesjonsreformen for landvind gjennomføres, slik at miljøavtrykket reduseres og den lokale forankringen øker. Særlig må nye prosesser etter plan- og bygningsloven innføres slik Stortinget har bedt om.
- Vindkraftnæringen vil også selv bidra med økt fokus på gode natur- og miljøløsninger.
- Gode kompensasjonsordninger for vindkraftkommuner som stiller areal til disposisjon til nytte for storsamfunnet må på plass. I tillegg til produksjonsavgiften som vindkraftprodusenter skal betale bør en naturressursskatt utenom inntektsutjevningen innføres.
- Særlig flytende havvind kan bidra med samfunnsøkonomisk lønnsom kraftproduksjon fremover, men er avhengig av inntektsstabiliserende mekanismer som differansekontrakter i en overgangsfase.

4. Perspektiver for forsynings sikkerheten: Norge har naturgitte forutsetninger for å klare energiomleggingen og bli et helt fornybart samfunn kombinert med høy grad av forsynings sikkerhet. Fleksibel vannkraft utfyller – med nødvendige investeringer i nett og et velfungerende marked – variabel produksjon fra vind og sol på en god måte.

- Kommisjonens vurderinger av forsynings sikkerhet bør ta utgangspunkt i målsetninger for hvilket kraftoverskudd Norge bør ha over tid (sml. 2), og samspillet mellom ny fornybar produksjon, vannkraft og fornybare gasser.

5. Sentrale interessemotsetninger i energipolitikken: Norwea håper kommisjonens arbeid kan bidra til et mer omforent grunnlag for det energipolitiske ordsiftet. Kommisjonens anbefalinger bør sette krafttilgang i sammenheng med klima-, miljø- og næringspolitikk.

- Kunnskapsbaserte avgjørelser i konsesjonspolitikken og høye miljøstandarder vil være avgjørende for konfliktnivået.
- En planmessig tilnærming til hvordan forbruksvekst skal møtes bidrar til å koordinere investeringer i nett samt forbruks- og produsentsiden, samtidig som man unngår ketsjupeffekter.
- Tydelige utbyggingsambisjoner som kommisjonen kan bidra til å etablere vil i seg selv kunne virke konfliktdempende ved å gi styringssignaler til alle myndigheter og sikre en omforent forvaltning.

Norwea bidrar gjerne med utdypinger og ytterligere informasjon og ønsker kommisjonen igjen lykke til i det videre arbeidet.

For Norwea,

Direktør, Norwea

Øistein Schmidt Galaaen,
galaaen@norwea.no